

Článek ze systému Maximus od společnosti TOXIN s.r.o.

Stát chce ušetřit za místa pro seniory a nemocné. Zvažuje „alimity na rodiče“

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
23.10.2022 (20:00:01)	Internet	Prezident UZS	Idnes.cz - Články	Kateřina Vaničková

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#)

Ministerstvo práce a sociálních věcí si zadalo analýzu, která má zjistit, zda a jak by si lidé za pobyt v sociálních službách mohli připlatit. Přihlížet by se mělo k finanční a majetkové situaci rodiny. Inspiraci hledá v Německu a Rakousku. Poskytovatelé sociálních služeb s krokem souhlasí, současný systém, kdy klienti doplácí pouze tzv. hotelové služby, je podle nich neudržitelný.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) 6. října zveřejnilo v Registru smluv kontrakt za 837 tisíc korun bez DPH s firmou Moore Advisory CZ. Ta má zajistit „Analýzu dopadu“. Cílem podle dokumentu je získat analytický materiál, který by bylo možné využít při návrhu na změnu legislativy. Firma by měla mít analýzu hotovou za pět měsíců.

Co vlastně resort zjišťuje? Jednoduše: zkoumá, zda by se lidé v pobytových sociálních službách – v domovech pro seniory, v domovech pro osoby se zdravotním postižením či domovech se zvláštním režimem – neměli více podílet na placení svého „pobytu“.

Posuzovat se bude jejich finanční a majetková situace. Rovněž chce zohlednit, zda by s placením pobytu nemohli pomáhat rodinní příslušníci či partneři. Resort také navrhuje takzvanou alimentační povinnost.

„Alimity na rodiče“

Nová povinnost by zajistila, pokud nemá důchodce dostatek příjmů nebo majetek na placení sociálních služeb, platbu těchto účtů okruhem jeho blízkých.

Pokud varianta „alimity na rodiče“ projde, má zůstat v platnosti také stropování cen za sociální služby, jež nyní platí pro samotného důchodce, který službu čerpá. Pokud by však ani rodina neměla dost peněz na platby za svého příbuzného, dostane potvrzení od úřadu práce a poskytovatel sociálních služeb svou cenu musí snížit, potvrdil existenci pojistky mluvčí MPSV Jakub Augusta.

Alimentační povinnost už nyní stanovuje občanský zákoník, jenže v současnosti není do zákona o sociálních službách včleněna. „Podle tohoto zákona se pouze sociální služba může dohodnout na spolupráci na úhradě nákladů za sociální služby s jinými osobami, než kterým je služba poskytována. Tato dohoda není vymahatelná,“ komentoval Augusta.

Řešení alimentační povinnosti navrhuje s tím, že pro testování příjmů by šlo o příjmy manžela, registrovaného partnera a dětí.

Poskytovatelé sociálních služeb si rozdělí 3,2 miliardy, shodla se koalice

Augusta pro iDNES.cz poznamenal, že analýza má posoudit, zda by na základě předmětného návrhu řešení došlo k efektivnějšímu financování v oblasti sociálních služeb.

„Má pomoci i s udržitelností financování,“ komentoval záměr Augusta.

Financování sociálních služeb je v současné době vícezdrojové. Dotace MPSV činí přibližně 29 procent, úhrady klientů přibližně 21 procent, dále jde o příspěvek na péči, což je asi 20 procent, podíl krajů a obcí pak 17 procent či zdravotní pojištění 5 procent a evropské zdroje 2 procenta.

Dopady analýzy:

- Zvýšení příjmů z úhrad za ubytování a stravování
- Snížení objemu dotací, avšak dotace zůstanou
- Zvýšení zájmu o pojištění na sociální služby
- Zájem na diferenciaci služeb (kategorie kvality) s vlivem na cenu
- Zvýšení výkonnosti služeb (omezení prázdných lůžekodnů)
- Zvýšení nákladů úřadu práce na testování příjmů a finančního majetku
- Změnu kompetencí úřadu práce

Zdroj: MPSV

S placením za pobyt v sociálních službách souhlasí i prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb **Jiří Horecký**. „Je potřeba také stanovit regulace těchto úhrad. Není například možné „vzít“ seniorovi veškerý příjem, aby mu již nezůstalo na úhradu některých osobních potřeb nebo doplatků na léky,“ podotkl Horecký.

Ten rovněž poznamenal, že stejně tak není možné zatížit rodinu nebo děti seniora, aby se touto finanční spoluúčastí dostali na hranici chudoby: „Konec konců tento systém funguje ve většině západoevropských zemí.“

Horecký na dotaz, zda je současné financování ze strany klientů dostatečné, poznamenal, že lidé například v domově pro seniory hradí pouze takzvané hotelové služby, tedy stravování a ubytovací služby, včetně například praní a opravy prádla či úklidu.

Návrh obsahuje kontrolní mechanismus

„Jejich úhrada neodpovídá celkovým nákladům, také proto směřuje do sociálních služeb příští rok 26 miliard korun. Větší spoluúčast by se tedy týkala pouze těchto služeb – zdravotní a sociální služby mají být i nadále hrazeny tak, aby to nebylo k finanční tíži seniorů v těchto zařízeních,“ vysvětlil.

Podle Horeckého právě větší finanční spoluúčast je cesta, která umožní zdůraznit zodpovědnost vlastní i rodinnou. „Aby se s dostatečnou sociální sítí nestalo, že někdo nedostane potřebnou sociální službu jen proto, že si to nemůže dovolit. Jinými slovy, stát by měl svými regulačními mechanismy chránit jenom ty lidi, kteří si nemohou úhradu stravovacích a ubytovacích služeb dovolit,“ poznamenal prezident asociace.

Azylové domy v Olomouckém kraji hlásí plno dlouho před zimou

Příklad dobré praxe? Německo

Ve smlouvě na analýzu dopadu případného zdražení je také za vzor uvedeno Německo a Rakousko, protože s Českem mají podle resortu práce společné prvky sociální politiky.

„I Německo má příklady dobré praxe při využití soukromých zdrojů v pobytových sociálních službách. V tamním systému je inspirativní zejména Úřad sociálního zabezpečení Sozialamt, který klienty při vstupu do sociálních služeb v rámci majetkového a příjmového hlediska posuzuje,“ poznamenal Augusta.

Oba systémy jsou podle jeho slov zajímavé svým kontrolním mechanismem v podobě finanční pomoci od státu, pokud příjmy klienta na úhradu pobytové služby nedosáhnou.

Vyšší podíl spolufinancování, například i s použitím úspor nebo právě povinné platby dětí a jiných blízkých lidí, funguje podle Horeckého nejen v těch dvou zemích. „Tato povinnost je i v České

republiky, konkrétně v občanském zákoníku, avšak je to spíše deklarace, která nemá konkrétní podobu a parametry. Je tedy přirozené, že tak jako mají rodiče povinnost zajistit odpovídající péči svým dětem, mají i děti mít opačnou povinnost vůči svým rodičům," doplnil Horecký.

Snížení teplot ohrozí seniory, asociace žádá zrušení regulace v domovech

Ten také varoval, že systém sociálních služeb v Česku je dlouhodobě kritizovaný a dlouhodobě neudržitelný. „Problémů je tam více. Nejsou jasně určeny podíly financování – státu, krajů, měst a obcí. Financování sociálních služeb se v posledních 10 letech vždy řešilo během celého roku, nebylo dost peněz, byla dodatečná kola financování," podotkl a současně dodal:

„Současný systém také nepodporuje vznik nových kapacit, což vede k stále většímu rozdílu mezi potřebou, respektive poptávkou po sociálních službách a nabídkou, tedy dostupnými kapacitami.“

SEKCE: Deníky

KLÍČOVÁ SLOVA: jirí (1x), horecký (1x)